

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут права
Кафедра правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних
дисциплін

07-01-130М

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до практичних занять
та самостійної роботи**

з навчальної дисципліни

«ТРУДОВЕ ПРАВО»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за
освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263
«Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості навчально-наукового
інституту будівництва та архітектури
Протокол № 3 від 19.12.2023 р.

Рівне – 2023

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Трудове право» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання. [Електронне видання] / Міщук І. В., Пасічнюк В. Б. – Рівне : НУВГП, 2023. – 24 с.

Укладачі: Міщук І. В., кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри конституційного права та галузевих дисциплін;
Пасічнюк В. Б., старший викладач, в.о. завідувача кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін.

Керівник (гарант) освітньої програми: Шаталов О. С., к.с-г.н., доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Зміст

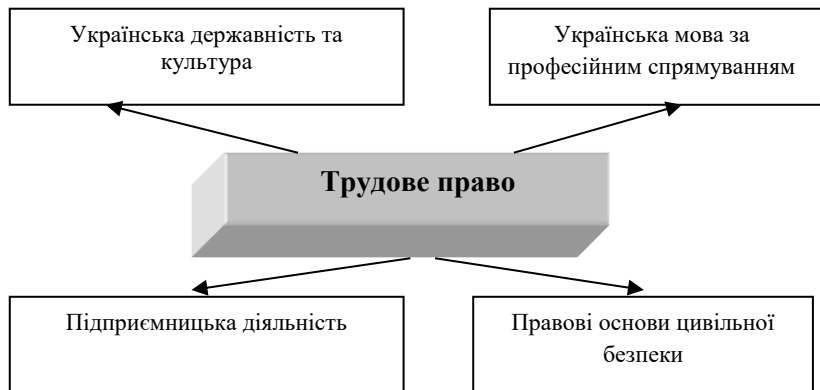
Передмова.....	3
1. Опис навчальної дисципліни та її структура.....	3
1.1. Опис навчальної дисципліни.....	3
1.2. Тематика практичних занять.....	5
1.3. Критерії та шкала оцінювання.....	6
2. Плани практичних занять.....	8
3. Самостійна робота студентів.....	16
4. Рекомендована література.....	20

© І. В. Міщук,
В. Б. Пасічнюк, 2023
© НУВГП, 2023

Передмова Шановні студенти!

Ви приступаєте до вивчення навчальної дисципліни «Трудове право». Пропоновані методичні вказівки допоможуть вам зорієнтуватись при підготовці до практичних занять, організувати самостійну роботу.

Взаємозв'язки навчальної дисципліни «Трудове право» з іншими дисциплінами робочого плану, які передують її вивченню та які спираються на її вивчення, представленні наступною схемою.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Трудове право» полягає у формуванні системи знань з правового регулювання трудових відносин в Україні, систематизації напрямів та способів вирішення проблем, накопичених практикою розв'язання трудових спорів, у забезпеченні оволодіння студентами сукупності спеціальних теоретичних знань а також практичних навичок для подальшої роботи, а саме забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду.

Завдання дисципліни полягає у вивченні системи чинного трудового законодавства, правових проблем, що виникають при вирішенні трудових спорів, визначенні правового статусу суб'єктів трудового права, вивченні підстав та умов виникнення, зміни та припинення трудових відносин, порядку укладання трудових договорів, правового регулювання робочого часу та часу відпочинку, ознайомленні із специфічними способами захисту трудових прав в Україні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- систему трудового законодавства, основні її джерела; зміст міжнародно-правових актів, прийнятих МОП та ратифікованих Україною;
- практичну реалізацію норм трудового права та узагальнення судової практики;
- визначення основних категорій та понять трудового права;
- зміст та особливості різних видів трудових договорів та контрактів,
- гарантії при укладенні трудових договорів з окремими категоріями працівників;
- підстави та порядок припинення трудових договорів;
- регулювання робочого часу та часу відпочинку;
- значення трудової дисципліни, охорони праці, її організації на підприємствах, в установах та організаціях;
- особливості охорони праці певних категорій працівників.

вміти:

- застосовувати чинне трудове законодавство в управлінській діяльності при підборі і призначенні службовців, в питаннях оцінювання трудової діяльності працівників;
- укладати і змінювати трудові договори, а також припиняти їх дію;
- складати проекти колективних договорів, враховуючи оцінку існуючих ресурсів і майбутніх потреб працівників;
- вирішувати колективні та індивідуальні трудові спори, що можуть виникнути в менеджерській діяльності;
- складати висновки і подавати пропозиції щодо накладення матеріальної та дисциплінарної відповідальності;
- взаємодіяти з державними органами, що здійснюють нагляд за дотриманням законодавства про працю та інше.

1.2. Тематика практичних занять

№	Назва теми	К-сть годин д.ф./з.ф.	Оцінка, балів
Змістовний модуль 1. Трудове право та трудові правовідносини		8/6	30
1.	Трудове законодавство України. Основні нормативно-правові акти в сфері трудового права	2/2	6
2.	Трудові правовідносини та їх суб'єкти. Правова організація забезпечення зайнятості та працевлаштування громадян	2/0	8
3.	Поняття, сторони та зміст трудового договору	2/2	8
4.	Підстави та особливості припинення трудових договорів в Україні	2/2	8
5.	Модульний контроль 1		20
Змістовний модуль 2. Основні правові інститути трудового права		8/2	30
6.	Правове регулювання робочого часу	2/0	6
7.	Правове регулювання часу відпочинку. Порядок надання та оплата відпусток	2/0	6
8.	Правове регулювання оплати праці	1/0	6
9.	Дисципліна праці. Стягнення та заохочення	1/0	6
10.	Правове регулювання охорони, безпеки та гігієни праці	2/2	6
11.	Модульний контроль 2		20
Всього:		16/8	100

Підготовка до практичного заняття повинна включати:

1. Опрацювання лекційного матеріалу за темою заняття.

2. Опрацювання нормативних актів та юридичної практики за темою заняття.
3. Опрацювання методичних, наукових та літературних джерел за темою заняття.
4. Підготовка завдань в рамках самостійної роботи студентів за темою заняття.

Для досягнення мети дисципліни «Трудове право» студентам необхідно вчасно та якісно виконувати практичні завдання та вчасно здати модульні контролі знань.

Додаткові бали студенти можуть отримати за: участь у наукових конференціях, круглих столах, написання наукових тез, статей, рефератів дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем.

1.3. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного контролю з навчальної дисципліни «Трудове право» є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставленні питання (чіткість, логічність, лаконічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних занять;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 60 балів. 40 балів студент сумарно може отримати за складання модульних контролів. Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- тестування;

- виконання практичних завдань.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Національна шкала оцінювання

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Зараховано
82-89 балів	
74-81 балів	
64-73 балів	
60-63 балів	
35-59 балів	Незараховано з можливістю повторного складання
1-34 балів	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовний модуль 1

Трудове право та трудові правовідносини.

Тема 1. Трудове законодавство України.

Основні нормативно-правові акти в сфері трудового права

План заняття

1. Поняття і система джерел трудового права.
2. Конституція України – основне джерело трудового права.
3. Кодекс законів про працю України та інші закони в сфері праці.
4. Підзаконні акти – джерела трудового права.
5. Акти соціального партнерства. Колективні угоди, колективні договори, локальні, нормативно-правові акти.
6. Значення керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України.
7. Дія законодавчих актів у часі, просторі та за колом осіб.
8. Джерела міжнародно-правового регулювання праці.

Контрольні питання:

1. Наведіть приклади загальних і спеціальних правових норм, що регулюють трудові відносини в Україні.
2. У чому виявляється єдність і диференціація трудового законодавства?
3. Які повноваження центральних органів виконавчої влади в галузі регулювання трудових відносин?
4. Як діють нормативно-правові акти про працю у часі, просторі і за категоріями працівників?
5. У яких нормативних актах закріплено принципи трудового права?
6. У яких статтях Конституції України закріплено принципи правового регулювання праці?

Тема 2. Трудові правовідносини та їх суб'єкти. Правова організація забезпечення зайнятості та працевлаштування громадян

План заняття

1. Поняття і особливості трудових правовідносин.
2. Структура, класифікація і зміст основних видів трудових правовідносин.

3. Поняття та класифікація суб'єктів трудового права.
4. Працівник як суб'єкт трудового права.
5. Правовий статус роботодавця як суб'єкта трудового права.
6. Професійні спілки як суб'єкти трудового права.
7. Статус трудового колективу у трудовому праві України.
8. Державні органи як суб'єкти трудового права.

Контрольні питання:

1. Для яких категорій громадян встановлено особливі гарантії при втраті роботи?
2. Які права та обов'язки встановлено для підприємств, установ та організацій у сфері зайнятості?
3. Які особи можуть бути визнані безробітними і які особи не можуть бути визнані безробітними?
4. Назвіть основні принципи працевлаштування.
5. Назвіть систему органів з працевлаштування.
6. Які види допомог, гарантій і компенсацій надаються безробітним?

Тема 3. Поняття, сторони та зміст трудового договору

План заняття

1. Поняття трудового договору (контракту), його сторони.
2. Юридичні гарантії при прийнятті на роботу.
3. Зміст і форма трудового договору (контракту).
4. Необхідні (основні) та факультативні умови трудового договору.
5. Недійсність умов трудового договору. Правові наслідки.
6. Види трудових договорів:
7. Зміна умов трудового договору.

Контрольні питання:

1. Поняття і значення трудового договору.
2. Сторони трудового договору.
3. Зміст і форма трудового договору.
4. Порядок укладення трудового договору.
5. Види трудових договорів. Особливості окремих видів трудових договорів.

6. Переведення на іншу роботу: поняття, класифікація переведень.
7. Переміщення на інше робоче місце і його відмінність від переведення.
8. Зміна істотних умов праці.

Тема 4. Підстави та особливості припинення трудових договорів в Україні

План заняття

1. Підстави і порядок припинення та розірвання трудового договору.
2. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника.
3. Підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника (роботодавця).
3. Додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника (роботодавця) з окремими категоріями працівників за певних умов.
4. Обмеження звільнення з ініціативи власника (роботодавця) деяких категорій працівників.
5. Відсторонення від роботи.
6. Вихідна допомога. Розмір та випадки її виплати.
7. Порядок оформлення звільнення і проведення розрахунку. Правові наслідки незаконного звільнення та відсторонення від роботи (посади).

Контрольні питання:

1. Загальна характеристика підстав припинення трудового договору, їх класифікація.
2. Загальні підстави припинення трудового договору.
3. Розірвання трудового договору за ініціативою працівника.
4. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
5. Розірвання трудового договору на вимогу органів, що не є його стороною.
6. Додаткові підстави припинення трудового договору.
7. Гарантії від необґрунтованих звільнень.

Практичні завдання:

Задача

1 січня керівника одного із структурних підрозділів заводу «Вода» Шевченка було попереджено, що з 3 березня в зв'язку із змінами в організації виробництва його посада буде називатись «Заступник завідувача», а посадовий оклад буде зменшено на 10 %. З цим Шевченко не погодився і цього ж дня подав заяву про звільнення, в зв'язку з чим він був звільнений 2 жовтня відповідно до ст. 38 КЗпП України. Але Шевченко не погодився з таким формулюванням підстав звільнення і вимагав, щоб його звільнили за п. 6 ст. 36 та виплатили вихідну допомогу.

Чи правомірні вимоги Шевченка?

Змістовний модуль 2.

Основні правові інститути трудового права

Тема 5. Правове регулювання робочого часу

План заняття

1. Поняття робочого часу.
2. Тривалість і види робочого часу (тижня).
3. Режим робочого часу, порядок його встановлення та облік.
4. Тривалість роботи напередодні святкових, вихідних і неробочих днів. Тривалість роботи у нічний час.
5. Правове регулювання відряджень та надурочних робіт. Чергування.

Контрольні питання:

1. Що таке робочий час? Наведіть його класифікацію.
2. Охарактеризуйте відмінність між нормальним, скороченим та неповним робочим часом.
3. Охарактеризуйте відмінність між неповним робочим часом і сумісництвом.
4. Чим надурочна робота відрізняється від ненормованого робочого дня?
4. Чому роботодавець, як правило, запроваджує підсумований облік робочого часу?
5. Що включають режим і облік робочого часу?

6. У чому полягає правова відмінність скороченого та неповного робочого часу?
7. Поняття, умови та порядок уведення надурочних робіт.

Практичні завдання:

Задача

Шістнадцятирічний учень ліцею Павлович протягом року у вільний від навчання час працював помічником керівника у фірмі «Світанок» Скільки на Вашу думку триває його робочий час?

Тема 6. Правове регулювання часу відпочинку. Порядок надання та оплата відпусток

План заняття

1. Поняття відпочинку та його види.
2. Перерви протягом робочого дня і між робочими днями. Щотижневий відпочинок.
3. Законодавство про вихідні, святкові й неробочі дні.
4. Відпустка та її види.
5. Щорічні відпустки, їх види і тривалість.
6. Стаж роботи, що дає право на щорічну відпустку. Порядок надання щорічних відпусток.
7. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням. Творчі відпустки.
8. Соціальні відпустки, їх види та порядок надання.
9. Відпустки без збереження заробітної плати.
10. Оплата відпусток. Право на грошову компенсацію за невикористану відпустку.

Контрольні питання:

1. Як здійснюється регулювання відпусток у конвенціях МОП та європейських нормативних актах?
2. Розкрийте сутність відпусток без збереження заробітної плати та практику їх застосування в Україні.
3. Тривалість щорічної відпустки при неповному робочому часі.
4. Поняття та види часу відпочинку.
5. Що включає право на відпустку та право використання відпустки?

6. Які існують види додаткових відпусток? Порядок їх надання.

Тема 7. Правове регулювання оплати праці

План заняття

1. Поняття і структура заробітної плати. Методи її правового регулювання.
2. Нормування праці: норми виробітку, норми часу, норми обслуговування. Порядок запровадження, зміни і перегляду норм праці.
3. Тарифна система оплати праці, її форми.
4. Державне регулювання оплати праці.
5. Договірне регулювання оплати праці. Правові умови укладення та дії тарифних угод.
6. Оплата праці в разі відхилення від нормальних умов.
7. Виплата заробітної плати. Порядок обчислення середньої заробітної плати.
8. Обмеження відрахувань із заробітної плати.

Контрольні питання:

1. Поняття заробітної плати.
2. Елементи тарифної системи.
3. Який строк дії норм праці?
4. Які умови праці мають враховуватися при розробленні норм виробітку?
5. Охарактеризуйте системи оплати праці.
6. За якою системою здійснюється оплата праці спеціалістів та робітників?
7. Відмінність погодинної та відрядної систем оплати праці.
8. Оплата роботи в надурочний та нічний час.
9. Форми матеріального стимулювання праці працівників.
10. Строки виплати заробітної плати.
11. Порядок виплати заробітної плати?
12. Чинники, від яких залежить оплата часу простою працівників.
13. Яким нормативним актом регулюється порядок обчислення середньої заробітної плати?
14. Визначте поняття та правові методи регулювання оплати праці.

15. Що включають в себе поняття "основна і додаткова оплата праці"?
16. Які існують доплати і надбавки до зарплати?
17. Які існують форми і системи оплати праці?
18. Оплата праці в разі відхилень від нормальних умов роботи.
19. Які передбачені обмеження утримань із заробітної плати

Практичні завдання:

Задача

Продавець цілодобової автозаправної станції Мишко згідно графіка заступив на чергування з 21.00 години 1 квітня до 8.00 години 2 травня. Яким чином буде оплачена робота за цю зміну?

Тема 8. Дисципліна праці. Стягнення та заохочення

План заняття:

1. Поняття, значення трудової дисципліни.
2. Методи забезпечення дисципліни праці.
3. Обов'язки власника (роботодавця) щодо додержання дисципліни праці. Обов'язки працівника.
4. Методи забезпечення трудової дисципліни.
5. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.
6. Поняття дисциплінарного проступку. Відмежування від інших правопорушень.
7. Дисциплінарна відповідальність та її види.
8. Види дисциплінарних стягнень, порядок їх застосування.
9. Спеціальна дисциплінарна відповідальність деяких категорій працівників за законом, статутами і положеннями (суддів, працівників прокуратури, залізничного транспорту, державних службовців та ін.).

Контрольні питання:

1. Хто має затверджувати локальні правила внутрішнього трудового розпорядку?
2. Які норми забезпечують комфортну психологічну обстановку для працівників на виробництві?
3. Що слід розуміти під дисциплінарним проступком і яке його відмежування від адміністративного правопорушення (проступку)?
4. Чи доцільно запроваджувати штраф як засіб стягнення за

порушення трудової дисципліни?

5. Чи може застосовуватися як дисциплінарне стягнення скорочення тривалості відпустки працівникові на один тиждень?
6. Чи допускається запровадження таких видів дисциплінарних стягнень: зауваження, відсторонення від роботи?
7. Чи доцільно фіксувати в локальних нормативно-правових актах види дисциплінарних проступків?
8. Поміркуйте над правилами, які характеризують дисциплінарний проступок. Хто може бути ініціатором дострокового зняття дисциплінарного стягнення, накладеного на працівника?
9. Чи доцільно вивішувати на дошці оголошень наказ про оголошення працівникові дисциплінарного стягнення за порушення трудової дисципліни?
11. Якими правовими методами забезпечується трудова дисципліна?
12. Якими правовими нормами регулюється внутрішній трудовий розпорядок?
13. Які існують заходи заохочення дотримання трудової дисципліни?
14. Які існують види дисциплінарної відповідальності?
15. Порядок застосування дисциплінарного стягнення.
16. Які існують види дисциплінарних стягнень?
17. У чому полягає правове значення заходів громадського впливу до порушників трудової дисципліни?

Тема 9. Правове регулювання охорони безпеки та гігієни праці

План заняття

1. Поняття охорони праці за трудовим законодавством.
2. Гарантії прав громадян на охорону праці.
3. Державне управління охороною праці.
4. Організація охорони праці на виробництві.
5. Відповідальність посадових осіб за порушення законодавства про працю і правил з охорони праці.
6. Охорона праці жінок, неповнолітніх та інвалідів.

Контрольні питання:

1. Що таке охорона праці? Чи є це поняття правовим?
2. Які існують правила та інструкції з охорони праці?

3. У чому правова сутність медичних оглядів та інструктажів для забезпечення охорони праці?
4. Які правові особливості охорони праці жінок і молоді?
5. Що слід розуміти під правовою організацією охорони праці?
6. Які норми права сприяють стимулюванню охорони праці?
7. Назвіть види органів з нагляду та контролю за охороною праці.

3. Самостійна робота студентів

Самостійна робота сприяє кращому засвоєнню студентами матеріалу з навчальної дисципліни «Трудове право» та формуванню у них навичок та вмінь одержувати додаткові знання.

Формами самостійної роботи студентів є:

- доопрацювання матеріалів лекцій та опрацювання літератури, що пропонується до вивчення по темах навчальної дисципліни;
- підготовка до практичних (семінарських) занять, виконання завдань по темах практичних занять;
- підготовка письмових відповідей на питання для самопідготовки;
- робота в інформаційних мережах;
- вибір теми, розробка плану та написання реферативної роботи;
- самостійне вивчення та складання конспектів по темах, що виносяться на самостійне вивчення.

Результативність самостійної роботи виявляється під час заслуховування та обговорення доповідей, захисту рефератів, поточного модульного контролю знань, перевірки письмових відповідей та підсумкового оцінювання успішності студентів у сесію.

Перелік тем для рефератів

1. Конституційні гарантії та захист трудових прав в Україні.
2. Соціальне партнерство у сфері трудових відносин за законодавством України.
3. Види трудового договору, особливості їх укладення та розірвання.
4. Міжнародно-правове регулювання праці.
5. Правове регулювання трудових відносин за законодавством України.
6. Проблеми колективно-договірного регулювання праці в ринкових умовах.

7. Правове регулювання матеріальної відповідальності сторін трудових правовідносин.
8. Особливості правового регулювання охорони праці жінок, молоді та інвалідів.
9. Правове регулювання оплати праці за законодавством України.
10. Правове регулювання охорони праці та її організаційно-правові форми в Україні.
11. Правове регулювання захисту прав працівників за законодавством України.
12. Правові засади регулювання трудових відносин у недержавному секторі економіки в контексті трудового права України.
13. Особливості юридичної відповідальності за порушення трудового законодавства України.
14. Правове регулювання індивідуальних і колективних трудових спорів.
15. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку.
16. Правове регулювання трудової дисципліни за законодавством України.
17. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю України.
18. Міжнародно-правове регулювання захисту інтересів трудящих - мігрантів.
19. Соціальні права в системі прав людини: міжнародно-правовий досвід і законодавство України.
20. Адаптація трудового законодавства України до європейських стандартів: історія, сучасний стан і перспективи.
21. Захист соціальних та економічних прав людини: міжнародні стандарти і законодавство України.
22. Контрольні механізми МОП щодо дотримання міжнародних стандартів праці.
23. Правове регулювання відносин у сфері зайнятості та працевлаштування населення.
24. Правове регулювання оплати праці за законодавством України.
25. Охорона праці за законодавством України.
26. Індивідуальні та колективні трудові спори.
27. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку.
28. Відповідальність працівників за трудовим правом України.

29. Соціальне партнерство у сфері трудових відносин за законодавством України.
30. Колективний договір і угода за законодавством України.
31. Гарантії та компенсації за законодавством України.
32. Правове регулювання атестації працівників і держслужбовців.
33. Види трудових договорів та особливості їх укладення і розірвання.
34. Міжнародно-правове регулювання праці.
35. Юридична відповідальність за порушення трудового законодавства України.
36. Правове регулювання трудових відносин за законодавством України.
37. Проблеми колективно-договірного регулювання праці в ринкових умовах.
38. Правове регулювання матеріальної відповідальності сторін трудових правовідносин.
39. Особливості регулювання охорони праці жінок, молоді та інвалідів.
40. Правові засади регулювання недержавного сектора економіки в контексті трудового права України.
41. Новітні тенденції нормотворчої діяльності Міжнародної організації праці.
42. Юридична відповідальність за порушення трудового законодавства України.
43. Захисна функція профспілок в умовах ринкової економіки.
44. Матеріальна відповідальність працівників за шкоду, заподіяну майну власнику.
45. Підстави виникнення зміни та припинення трудових правовідносин за законодавством України.
46. Вирішення колективних трудових спорів при укладенні, виконанні та зміні колективного договору.
47. Практика вирішення індивідуальних трудових спорів у суді.
48. Виробнича дисципліна і трудовий розпорядок.
49. Правове регулювання оплати праці за законодавством України.
50. Правове регулювання відпусток за трудовим законодавством України.
51. Зміст і значення колективного договору в ринкових умовах.
52. Дисциплінарна відповідальність працівників за законодавством України.

53. Правове регулювання охорони праці та її організаційно-правові форми в Україні.
54. Колективні трудові спори та процедура їх вирішення.
55. Правове регулювання захисту прав працівників за законодавством України.
56. Актуальні проблеми правового регулювання зайнятості та працевлаштування населення.
57. Правовий статус суб'єктів у трудових відносинах в умовах ринкової економіки.
58. Проблеми припинення та розірвання трудового договору за законодавством України.
59. Проблеми колективно-договірного регулювання праці в ринкових умовах.
60. Особливості юридичної відповідальності за порушення трудового законодавства України.
61. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю.
62. Актуальні проблеми охорони праці за законодавством України.
63. Проблеми реформування трудового права в Україні.
64. Європейський суд з прав людини як вища міжнародна інстанція з вирішення трудових спорів.
65. Право профспілок у сфері трудових відносин.
66. Конституційні гарантії та захист трудових прав в Україні.
67. Діапазон соціальних функцій трудового права у країнах Західної Європи.
68. Механізм реалізації норм трудового права за законодавством України.
69. Порівняльно-правовий аналіз проекту Трудового кодексу України і законодавства про працю Російської Федерації.
70. Специфіка основних джерел трудового права України.
71. Правове регулювання спеціальної дисциплінарної відповідальності працівників за законодавством України.
72. Огляд новітніх тенденцій нормотворчої діяльності Міжнародної організації праці.
73. Аналіз державної Декларації основних прав і принципів у сфері праці в контексті новітніх тенденцій нормотворчої діяльності Міжнародної організації праці.

74. Порядок реалізації міжнародних стандартів про працю у внутрішньому законодавстві України.
75. Проблеми реалізації міжнародних норм про працю у внутрішньому законодавстві про працю України.
76. Роль Міжнародної організації праці в системі міжнародно-правового захисту трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей.
77. Внутрішньоправова імплементація міжнародних норм про працю.
78. Порівняльний аналіз проекту Трудового кодексу України і Європейської соціальної хартії.

4. Рекомендована література

Основна література

1. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник. Харків : Діса плюс, 2014. 480 с.
2. Трудове право : підручник / В. В. Жернаков, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. Х. : Право, 2012. 496 с.
3. Трудове право України : підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків : Вид-во 2022. 376 с.
4. Вишновецька С. В. Методологія науки трудового права : монографія. К. : Ніка-Центр, 2014. 320 с.
5. Дмитренко Ю. Л. Трудове право України : підручник. К. : Юрінком Інтер, 2009.
6. Ротань В. Г., Зуб І. В., Сонін О. Є. Науково-практичний коментар Законодавства України про працю. К. : Атіка, 2008.
7. Трудове право України : підручник / За загальною редакцією М. І. Іншина, В. Л. Костюка, В. П. Мельника ; вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 472 с.
8. Трудове право України : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін. Харків, 2019. 408 с.
9. Іванов Ю. Ф., Іванова М. В., Кононенко Л. М. Трудове право України. навч. посіб. / за ред. Кононенка Л. М. К. : ВПД АМУ, 2012.
10. Трудове право України : навч. посіб. / Ю. Ф. Іванов, М. В. Іванова; Нац. акад. внутр. справ. Київ : Алерта : Правова єдність, 2016. 222 с.

11. Трудове право України : навч. посіб. / В. О. Кучер та ін. ; за заг. ред. В. О. Кучера; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 563 с.
12. Трудове право України : навч. посіб. / О. І. Кисельова, Т. А. Кобзева ; Сум. держ.ун-т. Суми : Сум. держ. ун-т, 2017. 308 с.
13. Трудове право : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України О. М. Ярошенка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-е вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2017. 557 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Кодекс законів про працю від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
2. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
 1. Бюджетний кодекс України: Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI Електронний ресурс. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. (дата звернення: 20.12.2023).
 2. Кодекс Адміністративного судочинства: Закон від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>. (дата звернення: 20.12.2023).
 3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
 4. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Електронний ресурс. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>. (дата звернення: 20.12.2023).
 5. Кримінальний кодекс України Закон від 05.04.2001 № 2341-III Електронний ресурс. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (дата звернення: 20.12.2023).
 6. Податковий кодекс України: Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI Електронний ресурс. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. (дата звернення: 20.12.2023).

7. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон від 11.09.2003 № 1160-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>. (дата звернення: 20.12.2023).
8. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон від 01.07.2010 № 2398-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2398-17>. (дата звернення: 20.12.2023).
9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон від 05.07.2012 № 5076-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>. (дата звернення: 20.12.2023).
10. Про альтернативну (невійськову) службу: Закон від 12.12.1991 № 1975-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1975-12>. (дата звернення: 20.12.2023).
11. Про безоплатну правову допомогу: Закон від 02.06.2011 № 3460-VI. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>. (дата звернення: 20.12.2023).
12. Про громадські об'єднання Закон від 22.03.2012 № 4572-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>. (дата звернення: 20.12.2023).
13. Про громадянство України: Закон від 18.01.2001 № 2235-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>. (дата звернення: 20.12.2023).
14. Про державну службу: Закон від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>. (дата звернення: 20.12.2023).
15. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон від 06.09.2005 № 2806-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2806-15>. (дата звернення: 20.12.2023).
16. Про доступ до публічної інформації: Закон від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>. (дата звернення: 20.12.2023).
17. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон від 24.02.1994 № 4004-XII URL:

- <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4004-12> (дата звернення: 20.12.2023).
18. Про загальний військовий обов'язок і військову службу: Закон від 25.03.1992 № 2232-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2232-12> (дата звернення: 20.12.2023).
19. Про зайнятість населення: Закон від 05.07.2012 № 5067-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>. (дата звернення: 20.12.2023).
20. Про захист персональних даних: Закон від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>. (дата звернення: 20.12.2023).
21. Про звернення громадян: Закон від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр> (дата звернення: 20.12.2023).
22. Про інформацію: Закон від 02.10.1992 № 2657-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>. (дата звернення: 20.12.2023).
23. Про міжнародні договори України: Закон від 29.06.2004 № 1906-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>. (дата звернення: 20.12.2023).
24. Про місцеві державні адміністрації": Закон від 09.04.1999 № 586-XIV. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/586-14>. (дата звернення: 20.12.2023).
25. Про освіту: Закон від 23.05.1991 № 1060-XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>. (дата звернення: 20.12.2023).
26. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>. (дата звернення: 20.12.2023).
27. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон від 22.09.2011 № 3773-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>. (дата звернення: 20.12.2023).

28. Про судоустрій і статус суддів (окремі положення) Закон від 07.07.2010 № 2453-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>. (дата звернення: 20.12.2023).
29. <https://court.gov.ua/> - Офіційний портал судової влади України
30. <http://dsp.gov.ua/> Офіційний сайт Державної служби України з питань праці